

[Martin Nielsen.]

Form for national Solidaritet. Jeg regner med, at Danmark som Medlem af De Forenede Nationer ogsaa ret hurtigt vil finde frem til en anstændig Form for international Solidaritet. Derimod synes det mig, at Spørgsmaalet om social Solidaritet er sværere at faa fat paa. Det synes, som om Spørgsmaalet om social Solidaritet er et Spørgsmaal, som helt er gaaet hen over Hovedet paa en Række Medborgere i dette Land og ogsaa er gaaet fuldstændig hen over Hovedet paa en Række af det høje Tings Medlemmer. Det turde dog vistnok være ubestrideligt, at Bolignøden i Almindelighed, men i Særdeleshed her i København, er meget stor.

Det er ikke et Spørgsmaal, som først har meldt sig i Dag, det er et Spørgsmaal, som, saa vidt jeg kan se af Aviser og hvad jeg har haft Adgang til, har været brændende i temmelig lang Tid. Spørgsmaalet er blevet særlig aktuelt derigennem, at en hel Række Mennesker, som paa Grund af deres nationale Indstilling eller Forholdene i øvrigt enten har været deporteret sydpaa eller har maattet flygte ud af Landet, nu er vendt tilbage. Jeg ved af egen Erfaring, hvor svært det er for saadanne Mennesker overhovedet at skaffe sig en Lejlighed. Det staar derfor for mig saadan, som det allerede er nævnt, at enten man vil det eller ikke vil det, vil dette Ting eller i hvert Fald det Folketing, som kommer til at udgaa af de nye Valg, blive stillet over for et uomgængeligt Krav om en Boligrationering. Forholdene er saadan, at denne Boligrationering før eller senere vil blive en tvingende Nødvendighed, fordi intet fornuftigt Menneske kan forudsætte, at man er i Stand til at bygge nye Boliger i et Tempo, der svarer til Behovet.

Men her er det, jeg er bange for, at det kommer til at skorte en Del paa den sociale Solidaritet, og jeg er fremfor alt bange for, at den sociale Solidaritet ikke først og fremmest har til Huse i 7-8-Værelsens Lejligheder, for slet ikke at tale om de Lejligheder, som er endnu større. Jeg fik dette yderligere bekræftet af den ærede konservative Ordfører, som klart og tydeligt fra denne Talerstol udtalte, at der her foreligger et Lovforslag, som er beregnet paa asociale Elementer. Klart og tydeligt blev det sagt. Derfor sætter man en Paragraf ind, som er rettet imod en bestemt Del af Befolkningen, som man karakteriserer som asociale Elementer. Her er der ikke noget at tage fejl af, og det bestyrker mig i den Opfattelse, at Bolignøden i hvert Fald ikke afhjælpes ad frivillig Vej, fordi, som jeg siger, den

socialle Solidaritet næppe har til Huse i 7-8-Værelsens Lejligheder eller derudover. Jeg tror derfor, at Spørgsmaalet om en Boligrationering før eller senere bliver et Spørgsmaal, som maa og skal gennemføres ad den eneste farbare Vej, nemlig ad politisk Vej.

Selve det Lovforslag, som den højtærede Indenrigsminister her har forelagt, er, saa vidt jeg forstaaer, fremkommet som Følge af, at en frivillig Ordning, der var truffet, rent ud sagt er gaaet i Fisk. Det er forstaaeligt, at den er gaaet i Fisk, for naar man fra en bestemt Side hævder den Opfattelse, at det drejer sig om at skaffe Boliger til asociale Elementer, ja, saa er der vel ikke meget at sige til, at Grundejerne ikke har været synderlig optaget af at benytte en frivillig Ordning.

Hvad i øvrigt Lovforslaget angaar, kan jeg stort set slutte mig til de Betænkkeligheder, som den ærede socialdemokratiske Ordfører har givet Udtryk for. Heller ikke jeg forstaaer, hvorfor man kun vil have een Lejerrepræsentant ind i det Udvalg, som her faar den afgørende Myndighed, og det er ganske klart, at det bliver endnu sværere at forstaa, naar § 5, 3die Stykke, udlægges paa den Maade, som det er sket her fra Talerstolen, at det, det drejer sig om, netop er, at dette Udvalg skal have Bemyndigelse til at holde uønskede Lejere borte, „asociale Elementer“, idet man alt-saa paa Forhaand sikrer, at Udvalget har en saadan Slagside, at det vil blive Grundejernes Interesser, der varetages. For øvrigt er jeg heller ikke i Stand til — men det er maaske min Fejl, fordi jeg er ukendt med Arbejdet i denne Bygning — at se, hvordan man kan faa § 5, Stk. 3, til at være i Samklang med den almindelige Huslejelovgivning, hvorefter der ikke kan foretages Opsigelser før 1946. Er det muligt for en bestemt Del af Lejerne at gennemføre en særlig Lovgivning ganske uafhængig af den almindelige Huslejelovgivning, vi har her i Landet? Dette kunde jeg ønske at faa Klarhed over, inden mit Parti tager Stilling til Lovforslaget; og vi ønsker at se paa Lovforslaget, naar det kommer tilbage fra Udvalget.

Hoff: Aarsagen til, at vi i Dag skal tage Stilling til et Lovforslag som det foreliggende, er den, at vi her i Danmark, og ganske specielt i København, har en ganske overordentlig følelig Bolignød. Et Forslag som det foreliggende kan, selv om det ganske afgjort kan gøre Nytte, naturligvis ikke i Realiteten afhjælpe denne Bolignød. Det er der kun een Ting, der kan, nemlig Byg-